

*Ressenyes i
bibliografia
comarcal*

RESSENYES

**Joan LLINÀS, Josep FORMIGA
i Narcís GASCONS**

La capella del castell de Sant Iscle de Vidreres

Vidreres: Ajuntament, 2007.

Hi ha un bon nombre d'Ajuntaments que, en major o menor mesura, dediquen alguns recursos econòmics a l'edició de publicacions de caràcter local. Sens dubte, els resultats que s'obtenen són doblement gratificants; d'una banda, aconsegueixen fomentar les investigacions i els estudis sobre diferents aspectes del municipi (medi ambient, història, tradicions, evolució social, estructura econòmica...), i de l'altra, assoleixen una bona difusió i projecció del municipi que pot anar molt més enllà de l'àmbit local.

Fins ara, des de l'Ajuntament de Vidreres no s'havia fomentat la publicació d'estudis i investigacions de caràcter local i, per tant, al municipi s'evidenciava una mancança cultural força important (cosa que es fa ben palesa quan es repassa el nombre de publicacions locals editades pels municipis del voltant: Sils, Maçanet, Caldes, Llagostera...). Afortunadament, però, sembla que la tendència comença a canviar. Així, el dis-

sabte 28 d'abril, l'anterior equip de govern va presentar la primera publicació editada per l'Ajuntament de Vidreres, *La capella del castell de Sant Iscle de Vidreres*. És possible, doncs, que a partir d'ara, els representants polítics s'hagin adonat que les publicacions locals no són una despesa innecessària, sinó que, contràriament, són una eina de difusió que permet als ciutadans conèixer i valorar una mica més el propi municipi. Pel que fa al contingut i l'estructura del llibre, cal felicitar-ne els autors perquè han aconseguit un resultat excel·lent. Sempre hi ha el perill que les publicacions locals siguin excessivament tècniques (allunyades del coneixement general) o massa simples (on es reflecteixin dades anecdòtiques); i és difícil trobar un punt d'equilibri entre la precisió històrica i l'explicació didàctica. Però, des del meu punt de vista, els autors del llibre han sabut trobar aquest punt intermedi: una explicació amena i, alhora, rigorosa, que permet a la gent no experta entendre quina ha estat l'evolució de la capella del castell i quin és el seu valor històric.

Tal com expliquen els autors, aquesta publicació és una conseqüència de les excavacions arqueològiques realitzades a la capella del castell de Sant Iscle durant les campanyes dels anys 2005 i 2006. Joan Llinàs, director de les excavacions i coordinador de la publicació, és ben conscient que l'evolució històrica d'un edifici no s'explica, només, a partir dels resultats de les excavacions, sinó que també cal cercar i interpretar les nombroses dades que proporcionen els documents dels arxius. I, de fet, ja ho va demostrar l'any 2003 quan va publicar els resultats de les excavacions fetes al castell de Sant Joan de Lloret de Mar; llavors, va comptar amb la col·laboració d'Elvis

Mallorquí, que li proporcionà un munt de dades sobre el castell de Lloret que es conserven a diferents documents d'arxius. En aquesta ocasió, però, Joan Llinàs ha comptat amb la col·laboració de Josep Formiga i de Narcís Gascons, dues persones ben conegudes de la història de Vidreres i dels seus fons documentals. Sens dubte, l'entesa i la bona coordinació entre els tres autors ha estat una de les claus de l'èxit. D'altra banda, també cal destacar la bona feina realitzada per Marina Sánchez, autora de les il·lustracions, i per Jordi Sagrera, autor de les restitucions, les quals ajuden qualsevol lector a entendre l'evolució de l'edifici al llarg dels segles.

El llibre s'estructura en dues parts ben diferenciades. La primera part, «La recuperació de la capella», és una introducció on s'expliquen les dades bàsiques sobre el castell i la capella: la seva localització general, la ubicació de la capella, les referències documentals, l'estat en què es trobava el castell abans de les excavacions, el procés d'excavació i les propostes per a la protecció, la salvaguarda i la difusió del castell. A partir d'aquestes dades, el lector pot entendre quina és la situació i el context general de la capella de Sant Iscle. A la segona part, «La capella de Sant Iscle i Santa Victòria. Mil anys d'història», els autors s'endinsen en una anàlisi més exhaustiva. Al llarg dels diferents capítols que componen aquesta segona secció, s'analitza l'evolució que va seguir la capella des dels seus orígens fins a la decadència i l'abandó definitiu. Però, a més a més, en aquesta segona part també s'explica tot allò que, d'una manera o altra, estava vinculat al culte i a la història de la capella: la narració llegendària del martiri de sant Iscle i santa Victòria, la formació del terme feudal de Vidreres, l'obtenció dels beneficis de la capella i la devoció actual als dos sants ara esmentats.

Però a ningú no se li escapa que aquesta publicació, de fet, és un estudi preliminar, perquè les excavacions al castell encara continuen i, si tot va bé, encara continuaran uns quants anys més. Evidentment, les futures campanyes d'excavació centrades en el recinte del castell hauran de proporcionar un munt de dades noves que caldrà analitzar amb detall. A partir d'aquí, s'haurà de pensar en una altra publicació on es faci difusió de la història i l'evolució del castell de Sant Iscle. Confiam que aquesta línia de difusió que ha iniciat l'Ajuntament de Vidreres tingui continuïtat.

Joaquim Daban i Massana

**Miquel BORRELL SABATER,
Isabel MESTRAS CASTAÑÉ**

La Selva per a petits i grans

Santa Coloma de Farners: Edicions la Trona,
Consell Comarcal de la Selva, 2007, 40 p.

Ressenyem aquí un llibre força singular que enguany ha vist la llum. Es tracta d'una publicació adreçada al públic infantil, ideada per arribar als més petits de la casa, un segment de la població que necessita productes especialment pensats per a ells, cap al qual cada vegada més el sector edi-

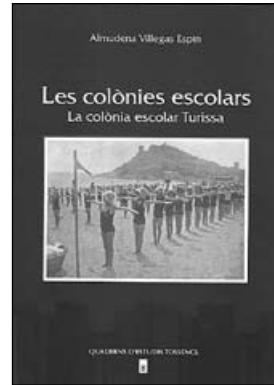
torial està enfocant algunes de les seves propostes. La història no pot mancar en l'estímul d'aquesta mirada novella desperta a la vida, i darrerament són molts els municipis que fan un conte o còmic per explicar el seu passat.

Aquest llibre és un recurs útil per a molts pares, per a engrescar els seus fills a conèixer allò que els envolta. D'altra banda, el vessant docent de l'autor, professor de secundària, fa que el llibre tingui un nivell que el converteix en un nou material pedagògic posat a disposició dels mestres de la comarca que vulguin fer conèixer a la mainada de les seves aules l'entorn més immediat.

Els textos breus, resumits i amens, permeten una breu descripció geogràfica de la comarca i sintetitzen els episodis més importants de la seva evolució històrica, alhora que faciliten una fàcil lectura al nen o al pare-narrador. Així mateix, les divertides il·lustracions d'Isabel Mestras captiven l'atenció de la mainada, que també pot veure atreta la seva curiositat per les fotografies dels gegants de la comarca, i alguns dels més grans poden interessar-se pels escuts de cadascun dels municipis.

La darrera part del llibre permet encapçalar el títol adreçant-lo també als grans de la casa. Una fitxa per a cada municipi, amb els seus habitants, i el web del seu ajuntament per als qui en vulguin saber més. Tot seguit, un breu text i una fotografia per a cada poble de la comarca permeten tenir una idea ràpida d'allò que s'hi pot veure i visitar. Una escapada de diumenge als diversos pobles de la comarca, que pot veure's amenitzada amb la lectura en família d'aquest llibre-conte.

David Moré Aguirre

Almudena VILLEGAS ESPÍN

***Les colònies escolars,
La colònia escolar Turissa***

Tossa: Ajuntament, 2006, 189 p.
(Quaderns d'Estudis Tossencs, 8)

L'any 1930, inspirada pels significats pedagogs Manuel Ainaud i Artur Martorell, es va crear a Tossa la colònia escolar Turissa, que va funcionar fins al 1935. En paraules de l'historiador Josep M. Ainaud, fill del primer i prologuista del llibre que ressenyem, la colònia ha estat considerada «un dels assaigs més reeixits d'escola activa i d'autonomia dels escolars que s'hagin produït en la nostra terra».

La mestra tossenca Almudena Villegas va decidir tractar la història d'aquesta significativa iniciativa pedagògica en el seu treball de final de carrera dels estudis de la Llicenciatura en Pedagogia per la Universitat de Girona. Els resultats foren tan excel·lents i l'interès per a la vila de Tossa tan evident que no es podia deixar passar l'oportunitat de publicar el treball, i la col·lecció local «Quaderns d'Estudis Tossencs» li ha ofert el marc idoni.

Tal com surt reflectit a la primera part del llibre, introductòria i contextualitzadora, conèixer la història de l'educació i la

pedagogia al nostre país comporta, bàsicament, prendre consciència de l'important moviment de renovació de l'ensenyament que va tenir lloc durant el primer terç del segle XX i de les fites que va assolir. La colònia escolar Turissa és fruit de l'èxit d'aquesta renovació –gairebé podríem dir-ne revolució– pedagògica, que es va veure dramàticament truncada a partir de l'any 1939, amb unes conseqüències que han marcat profundament generacions senceres d'escolars i que encara avui es deixen sentir.

L'esperit que animava la colònia emanava dels postulats de l'Escola Nova, un sistema pedagògic que trencava amb l'educació decimonònica tradicional en la qual, tancats entre les quatre parets de l'escola, els dictats del mestre i els llibres dirigien tot l'aprenentatge dels infants. El moviment renovador, ans al contrari, elevava l'alumne a la condició d'agent actiu a l'hora de la seva educació: sense menystenir ni l'escola, ni el paper del mestre, ni els llibres (lògicament!), obria el nen o la nena al món, el treia de l'aula i l'apropava a allò que, al capdavant, és l'objecte de tot aprenentatge escolar: la vida. El coneixement del món real a través de tots els sentits incitava la curiositat i l'interès; després venien les preguntes i, en definitiva, el coneixement.

En aquest context, les colònies escolars, que havien nascut com una forma d'apartar per un temps els nens (especialment aquells de salut més delicada) de l'ambient insà de les grans ciutats de fa cent anys, sense deixar mai d'atendre aquesta necessitat, van acabar adoptant les línies mestres d'aquell nou sistema pedagògic. I Tossa, amb la seva gent dedicada a la pesca o a l'explotació del suro, el seu patrimoni històric i el seu entorn privilegiat, oferia el marc ideal per a l'establiment d'una d'aquestes colònies, promoguda per l'Ajuntament de Barcelona.

Així, la colònia escolar Turissa tenia una triple finalitat: el benestar físic dels infants, l'aspecte educatiu –que tenia tres vessants: l'humà, l'històric i el natural– i la part afectiva, de relació entre els infants i amb el seu entorn humà i social. L'estudi d'Almudena Villegas descriu, amb abundància de testimonis directes –escrits, documentals, fotogràfics i, fins i tot, orals–, el desenvolupament i el dia a dia de la colònia, les activitats dels nens i els mètodes i sistemes d'ensenyament utilitzats pels mestres.

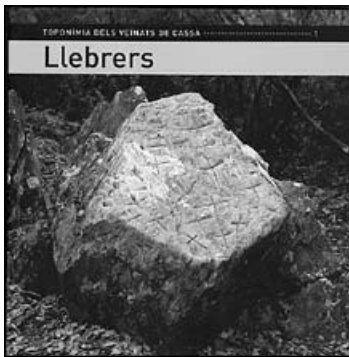
Sens dubte, l'aspecte crucial de la filosofia pedagògica de la colònia era l'absoluta imbricació dels nens i les nenes, que provenien de la ciutat de Barcelona, amb la població de Tossa, un entorn per a ells estrany, desconegut i fascinant. Parlaven amb la gent de mar i de pagès, recorrien els carrers de la vila vella, admirant i dibuixant portals i finestres, entraven a la vil·la romana i feien excursions per la muntanya, on coneixen els masos, els noms dels turons i els animals i les plantes del bosc i dels camps. Alhora, dins de les instal·lacions de la colònia, ubicades a les naus d'una antiga fàbrica surera, es realitzaven també un seguit d'activitats –cinema, vetllades literàries, xerrades, exposicions...– que eren obertes a tots els tossencs, el quals hi participaven amb interès, sobretot des del moment en què els infants del poble eren admesos també a la colònia.

Les colònies només van durar sis estius. En els tres darrers cobraren especial importància els campaments, una activitat annexa de la colònia on, sota les formes d'un escoltisme primerenc però clarament definit, els infants vivien tot el temps acampats, bé a l'indret muntanyenc de can Vilàs, bé al paratge costaner de Llorell. No cal dir que en aquests campaments, dirigits per Antoni Gelabert, el contacte i la interacció dels infants amb la natura i l'entorn, tan

diferent de la seva Barcelona natal, era total i absolut.

Certament, aquesta important iniciativa pedagògica fou beneficiosa sobretot per als infants que la van viure i Tossa en servà sempre un bon record. L'obra de Villegas deixa traspuar aquestes sensacions, que se'ns mostren ben il·lustrades amb un bon aplec de fotografies i uns complets annexos amb correspondència oficial i personal, fitxes d'estudi i treballs dels nens. En definitiva, un bon estudi per a una empresa educativa que fou indubtablement de primer ordre i que hauria estat injust relegar-la a l'oblit.

Joan Llinàs i Pol

Joaquim MUNDET

Llebrers

Cassà de la Selva: Ajuntament, 2006.
(Toponímia dels Veïnats de Cassà; 1), 191 p.

A mitjan segle X existia, a prop de Cassà de la Selva, la vil·la anomenada Leporarios o Lepararios. Es tractava d'un terme ben definit sobre el terreny en el qual se situaven terres i vinyes propietat de persones que segurament també hi tenien els seus habitatges. Els límits de la vil·la de Llebrers els coneixem per un text de l'any 1066:

la font de Sant Cristòfol i el puig Rodó a l'est, Sant Martí de Cassà i Sangosta al sud, la roureda de Campllong a l'oest i el terme de Llambilles al nord. Amb mínimes variacions, aquests també són els límits de l'actual veïnat de Llebrers, de Cassà de la Selva, que és el marc de la recerca realitzada per Joaquim Mundet i el Grup de Recerca d'Estudis Cassanencs (GREC). Es tracta d'un inventari dels topònims o noms de lloc actuals i històrics, és a dir, dels que encara utilitzen els habitants del veïnat i dels que s'han pogut recollir als pergamins i llibres referents a aquest territori. Així, s'ha aconseguit enregistrar, a través d'enquestes orals i de recerca als arxius, un total de 279 noms de lloc del veïnat de Llebrers, xifra que contrasta amb els 48 que figuren als mapes més complets elaborats per l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

El treball realitzat no tan sols ha posat a l'abast una eina de consulta imprescindible per a conèixer a fons el veïnat de Llebrers, sinó que ofereix moltes possibilitats d'estudi a partir d'ara i, sobretot, des de disciplines molt diferents. Des de la lingüística, la toponímia de Llebrers presenta particularitats que poden ser objecte d'anàlisi més aprofundida: algunes etimologies de noms que remunten a l'edat mitjana –Llebrers, Plumaloca, Benyes–, l'evolució fonètica d'alguns topònims –de Boenton a Bugantó i de mas Calvó a camp Caubó o Cubó–, la presència de l'article salat –sa Roca, sa Costa, sa Font de Llebrers, sa Palomera, s'Estany, ses Argiles, ses Arques, ses Bolfe-gueres, ses Comes, ses Croses, ses Pereres, ses Planelles, ses Serres, camp des Colomer, ses Beies, es Gaus– i alguns mots que ara no s'utilitzen –mont Redon en lloc de rodó, ses Pereres per pedreres.

Des de l'àmbit de la geografia, destaca el gran nombre de camins que creuen el veïnat

de Llebrers: la majoria van cap a Girona i vénen de Sant Feliu de Guíxols, però també de Llagostera i del veïnat de Sangosta; però també n'hi ha que van als pobles veïns –Fornells i Riudellots de la Selva– i un que, sorprenentment, unia Santa Coloma de Farners i la Bisbal sense passar pel poble de Cassà. També cal assenyalar l'existència, a la part més baixa del terme de Llebrers, d'un antic estany que va ser dessecat abans del segle XIV: el nom del pla i de la riera de Freixeneda assenyalen la vegetació predominant existent als temps medievals.

Pel que fa a la història, el recull de topònims de Llebrers enregistra 92 noms medievals, 65 de moderns i 154 d'actuals, dels quals només 10 existien a l'edat mitjana i 14 al segle XVIII. Hi ha hagut, doncs, un gran canvi toponímic a Llebrers en els darrers dos-cents anys. Aquest fet és perceptible en l'evolució dels noms dels masos i cases de pagès de Llebrers, molt estables fins als segles moderns, però amb moltes variacions a partir del 1800. Això es deu, sobretot, al contracte de masoveria que feia que els masos prenguessin el nom a partir dels cognoms dels masovers que hi habitaven. Per això, trobem casos de trasllat de topònims de cases a la vegada que ho feia la família que les habitava: can Cresta i can Cresta de Dalt, cal Tetei i cal Tetei Vell, el mas Pasqual i can Pasqual de Vila.

En alguns casos, els noms deixen entreveure la mentalitat de les classes populars: la conversió del torrent de Joan en el torrent de Sant Joan assenyalen el progrés del cristianisme en el món rural, sobretot a l'època moderna; la feixa de les Raons deu el nom a les disputes que la seva propietat degué ocasionar; les runes de la casa del Pou del Glaç que funcionava al segle XVIII a prop del Bugantó, van ser mal interpretades per la gent que vivia a Llebrers més d'un segle després perquè van batejar el camp on es

trobaven com a camp del Molí. A vegades, però, queden interrogants ben oberts: què signifiquen les creus de la Roca de les Trenta Creus que figura a la portada del llibre?

En definitiva, el treball de Joaquim Mundet sobre els noms de lloc del veïnat de Llebrers té el gran mèrit d'haver enregistrat un munt de noms que, a causa de les profundes i ràpides transformacions del territori en l'actualitat, poden desaparèixer en pocs anys. A més, la tasca encetada tindrà continuïtat amb la publicació, a càrrec de l'Ajuntament de Cassà de la Selva, de volums semblants sobre la toponímia dels veïnats de Sangosta, Mosqueroles, Montroig, Serinyà, Esclat, Verneda i Matamala. Una gran sort per als cassanencs i per a tots els interessats en les terres selvatanes.

Elvis Mallorquí

Marc SUREDA, Lluís PALAHÍ, Sílvia CALLAVÉ i Sandra FONT

***L'església vella de Sant Vicenç
(Tossa de Mar, la Selva)***

Girona: Fundació Caixa de Catalunya-
Universitat de Girona, 2007, 126 p.

No gaire sovint es té l'oportunitat de conèixer arqueològicament de manera quasi íntegra una església parroquial gòtica. A Tossa ho ha fet possible una doble circumstància: el trasllat físic del temple cap a un nou emplaçament al segle XVIII i la permanència de les restes de l'antic en un indret des d'aleshores lliure de noves construccions. Al llarg dels darrers tres segles, les restes arruïnades de la capçalera de l'església gòtica han romàs tossudament fermes sobre els penyasegats al capdamunt de la vila vella i han constituït una de les postals més típiques de Tossa. Podem pensar que, en aquest context i en els temps actuals, una actuació arqueològica íntegra hi era imminent. En qualsevol cas, era necessària.

Dirigida per membres de l'Institut del Patrimoni Cultural de la Universitat de Girona, institució que ha dut a terme la major part de les intervencions arqueològiques a Tossa en els darrers anys, aquesta intervenció es va practicar majoritàriament en dues campanyes l'any 2003, finançades per l'Ajuntament, i han estat completades amb una darrera intervenció el 2007, aquesta finançada per la Fundació de la Caixa de Catalunya, la mateixa entitat que ha pagat l'edició de la monografia.

La publicació dels resultats dels treballs arqueològics ha estat escaientment aprofitada per a realitzar un estudi complet de l'església, és a dir, no tan sols arqueològic, sinó també històric, documental, arquitectònic i artístic. Amb aquestes premisses, la monografia esdevé una obra indispensable i completa si volem conèixer un dels elements del patrimoni més ben conservats de la Tossa medieval amb permís, no caldria sinó, de l'esplèndid recinte emmurallat de la mateixa Vila Vella.

Després dels capítols introductoris, on es contextualitza el monument des del punt de vista geogràfic i històric (cal remarcar

aquí la reproducció d'algunes interessants fotografies antigues de la Vila Vella), els autors comencen el repàs del monument per una descripció arquitectònica de les restes visibles abans de la intervenció arqueològica. Segueix un detallat recorregut, essencialment descriptiu, per totes les troballes realitzades arran de les excavacions, acompanyat de plànols i fotografies i unes primeres conclusions, on s'expressa el que les excavacions han aportat al coneixement físic de l'edifici (pavimentacions, restes anteriors a l'església gòtica, el basament del campanar, diversos enterraments a l'interior del temple, el cementiri parroquial exterior...). El capítol següent estudia amb detall l'arquitectura i la decoració dels blocs esculpits (nervadures, mènsules, claus de volta, pilars...).

Amb totes aquestes dades, es passa després a identificar, amb l'ajuda de la documentació escrita, els diversos àmbits de l'església construïts al llarg dels segles XVI i XVII: la capella de Santa Maria Antiga, les capelles del Roser, de Sant Elm i del Crucifix, la Sagristia i les modificacions del campanar.

Arribats en aquest punt, ja es tenen totes les dades per a restituir la història de l'església, part important de la història de la mateixa població, des de l'alta edat mitjana fins a l'abandó del vell temple en el segle XVIII. Es restitueix l'església preexistent, un petit temple d'una nau, sense capçalera marcada exteriorment, de probable filiació preromànica, l'edifici gòtic original, dels segles XIV-XV, d'una nau i absis poligonal, i les expressades ampliacions posteriors.

En definitiva, ens trobem davant d'una obra que ja des del moment de la seva publicació ha esdevingut referència obligada si volem conèixer d'una manera completa, global i rigorosa l'església vella de Sant Vicenç, que essent l'església parroquial de

Tossa és també, com remarquen els autors, una part important de la història de la mateixa població, des de la seva fundació medieval fins a l'abandó del segle XVIII.

Joan Llinàs i Pol

David MORÉ

Fars i senyals marítims de la Costa Brava

Girona: Diputació, 2007

David Moré, historiador i arxiver de Tossa, descendent d'una nissaga de faroners, coneix per experiència familiar la vida aparentment idíl·lica i tranquil·la dels torrers de fars, una vida que ha estat font d'inspiració per a la literatura (Robert L. Stevenson o Jules Verne) o el cinema (Kirk Douglas i *La luz del fin del mundo*), però de la qual sovint s'obliden les servituds i els inconvenients. A través del treball *Fars i senyals marítims* el lector s'endinsa en un món complex, on són necessaris el sentit comú però també els coneixements tècnics. Gràcies a la seva vocació d'investigador, Moré ha recollit moltíssimes dades en les seves visites als arxius i a través del contacte amb persones que han viscut o han estat relacionades estretament amb el món dels senyals marítims. Tot plegat li ha servit per a proporcionar el present treball, en què, per raó

de les característiques del volum que ressenyem, ha hagut de portar a terme un notable esforç de síntesi i d'organització.

El lector es trobarà amb dues classes de capítols ben definides. D'una banda, els més tècnics, que versen sobre les infraestructures, les òptiques, els sistemes d'il·luminació, els sistemes de rotació i tota mena de signes i senyals. A través de les seves explicacions s'evidencia la quantitat de coneixements necessaris per tal de tenir cura d'un far i de la importància, arribat el cas, d'estar a l'aguait dels més mínims detalls, des de l'abastament de fonts d'energia (oli, gas, petroli) fins a la netedat màxima de les lents i dels vidres, així com també la constància a prendre les mesures meteorològiques (vent, pluja, humitat, pressió atmosfèrica...) o a revisar l'estat de boies, balises o llums, de vegades encara que les condicions climatològiques siguin adverses.

D'altra banda, hi llegim els capítols més històrics, destinats a explicar com han evolucionat en el decurs del temps els fars i els senyals que els acompanyen. Així hom s'adona que des de molt antic la necessitat ha creat l'òrgan, és a dir, que des que l'home navega pel mar sempre ha tingut la necessitat d'orientar-se, especialment de nit, i que si els estels han estat una de les primeres eines per a aquest fi, tampoc no ha estat gens negligible l'ajut de tots aquells punts de llum que, codificats, li han permès una correcta navegació i, no pas poques vegades, l'han salvat d'una catàstrofe. Aquest seria el cas dels capítols dedicats als fars més antics passant pels medievals i arribant als més moderns. Entre aquests darrers els fars la Costa Brava, de cadascun dels quals Moré ha escrit una abreujada història.

L'autor no s'està tampoc de parlar d'aspectes més antropològics, com l'aïllament, la vida quotidiana, l'esbarjo, les visites als fars (tot sovint de personat-

ges il·lustres), els abastaments de queviures i materials, la contribució de tota la família en les tasques de funcionament i manteniment de la infraestructura, les persones externes que amb els seus serveis (de neteja, per exemple) ajudaven a aquest funcionament, l'associació i relació entre els col·legues d'ofici, etc. En definitiva, els trets i les persones que caracteritzen la vida en un far o els condicionants que l'envolten i afaïçonen. Completa aquesta sèrie el capítol dedicat a la relació entre els fars i l'art.

Per la seva condició d'arxiver, l'autor no podia deixar de dedicar un capítol al paper dels arxius en la conservació de la documentació relativa a fars i senyals marítics, i ha tingut especial interès a destacar-hi els arxivers gironins. El capítol «Els fons documentals» relata molt bé l'estat de conservació en què es troba la documentació relativa als senyals marítics de la costa gironina gràcies a la feina, en certs aspectes pionera, dels tècnics en arxivística dels arxius de Palafrugell o l'Històric de Girona, tasca que ha servit de model en altres llocs (Cadis, Las Palmas, Múrcia). El lector percep aviat el periple que Moré ha seguit en la recerca de dades per al seu treball: Arxiu Històric Provincial de Girona, Arxiu de Palafrugell, Centre de Documentació del Port de Barcelona, divesos arxius municipals (Roses, Torroella de Montgrí, Palamós, Sant Feliu de guíxols, Tossa), sense descuidar tampoc l'Archivo General de la Administración situat a Alcalà de Henares i l'Archivo General del Ministerio de Fomento.

Val a dir també que tota aquesta informació és complementada amb els capítols auxiliars de la cronologia, l'anecdòtic, el glossari i la bibliografia bàsica per als qui voldran aprofundir en el tema. Tampoc no hi falten imatges que serveixen d'exemple, ni il·lustracions que, val a dir-ho, són una col·lecció completa de dibuixos que visuali-

tzen amb claredat les explicacions tècniques del text.

Tècnica, història, antropologia, cultura... Tots aquests elements ja donen a entendre aquella complexitat de la qual parlàvem a l'inici. La vida lliurada al servei dels navegants comporta una infinitat de serveis menors, en aquest cas orientats a l'assoliment del fi principal: la correcta orientació dels navegants, especialment amb la il·luminació de les nits i l'emissió dels senyals acústics i radioelèctrics.

Joaquim Puigdemont

Gabriel MERCADAL COROMINAS

Notes històriques i geogràfiques de l'antic estany de Sils: límits, termes i hidrònims.

Sils: Ajuntament, 2006, 71 p.

L'estany de Sils ha estat històricament un dels elements més singulars de la geografia selvatana. Durant molts segles, fou una gran extensió d'aigua, en superfície comparable a la de l'estany de Banyoles, situat en el punt més baix de la depressió prelitoral, en una zona endorreica que recull les aigües de diverses rieres procedents de tots els punts cardinals. L'única sortida de les aigües és al sud-oest, en direcció a la riera de Santa Coloma, a la zona on es troben

els termes de Sils, Maçanet i Riudarenes i on avui aboca la sèquia que, entre els segles XVIII i XIX, va possibilitar l'anhelada dessecació de l'estany.

Les característiques topogràfiques i naturals de la zona han estat les principals responsables que, tot i la dessecació i el sorgiment de camps i arbredes allà on abans hi havia hagut aigua o aiguamolls, la memòria de l'estany no desaparegués mai. En èpoques de pluges, l'estany ressorgia amb més o menys força i determinades zones quedaven negades durant temporades llargues, comportant així la pervivència d'un paisatge, d'una vegetació i d'una fauna pròpies dels entorns palustres.

Amb el temps, i afortunadament, s'ha valorat escaientment la preservació d'aquest entorn natural. Fruit d'això ha estat la recuperació d'una part de l'antic estany, gràcies sobretot al patrocini de l'Ajuntament de Sils, que ha esdevingut una realitat al llarg de la darrera dècada. El procés de revalorització i recuperació de l'estany va comportar la participació d'un equip de tècnics i professionals en el camp de la biologia, entre els quals Gabriel Mercadal, biòleg especialitzat en botànica.

En la seva feina, Mercadal va tenir la necessitat de delimitar l'àrea que havia estat ocupada fins a mitjan segle XIX per l'antic estany. L'obligada consulta a mapes i documents antics, que va començar com una tasca rutinària, va anar esdevenint a poc a poc un estudi històric tan apassionant que no es va deixar passar l'oportunitat, un cop obtinguts els exitosos resultats, de publicar-lo.

Bona part de l'obra, escrita d'una manera planera i entenedora, amb una considerable quantitat d'il·lustracions (entre les quals hem de destacar la reproducció de força plànols antics) i de mapes, és, de fet, una crònica de la recerca gairebé detectivesca

de l'autor per arxius i biblioteques. Aquesta feina li va permetre anar dibuixant a poc a poc la forma de l'antic estany de Sils, que dibuixava un perímetre de 18,61 km entre els pobles de Sils, al nord, i Maçanet de la Selva, al sud, amb una perllongació al nord-est, cap a la zona de l'Hostal de la Granota. Tot plegat ocupava la superfície, gens menyspreable, de 358,90 hectàrees.

Un cop delimitat l'estany i situat geogràficament i històricament, l'autor s'atura un capítol per tractar les fites que foren clavades al segle XVIII al voltant de l'estany amb la finalitat de marcar les terres que, amb les dessecacions, es guanyaven a l'aigua. Aquestes fites, veritables documents històrics i arqueològics, han desaparegut quasi en la seva totalitat: n'hi havia més de 170 i avui l'autor n'ha pogut localitzar in situ només una setzena. Finalment, l'obra es clou amb una breu referència a alguns hidrònims actualment en desús però que l'autor ha retrobat durant la realització d'aquest estudi.

El llibre, per tant, posa de manifest que el treball de Gabriel Mercadal, que en principi havia estat concebut com un element més dins del procés de recuperació (física, històrica i mental) de l'antic estany de Sils, ha acabat aportant un aplec de dades històriques de primer ordre. Vista la riquesa dels resultats obtinguts, doncs, la seva publicació en forma de monografia ha estat un encert inqüestionable.

Joan Llinàs Pol

BIBLIOGRAFIA COMARCAL

- AGUILÓ, Anna; SEGURANYES I BOLANYOS, Mariona. «Les pintures de Josep Maria Sert per a Can Roviralta» dins *Josep Pla i els pintors: La construcció del paisatge*, Palafrugell: Fundació Josep Pla, 2006, p. 18-20.
- AJUNTAMENT D'ARENYS DE MAR. *En Memòria de Jordi Palomer i Pons : (1918-1999)*, Arenys de Mar : Ajuntament, 2006, 116 p. (Inclou: *Història d'uns enxufats*, de Jordi Palomer i Pons)
- AJUNTAMENT D'ARENYS DE MAR. *Fèlix Cucurull 1919-1996: 10 anys en el record*. Arenys de Mar : Ajuntament, 2006, 60 p.
- AJUNTAMENT DE LA CELLERA DE TER. *CEIP Juncadella : 25 aniversari : 1980-2005*. La Celler de Ter : Ajuntament, 2006, 120 p.
- AJUNTAMENT DE MALGRAT DE MAR. *25 anys d'ajuntaments democràtics a Malgrat de Mar (1979-2004): recull de conferències...* Malgrat de Mar: Ajuntament, 2006, 144 p.
- ALBESA, Carles. «Una poesia de mossèn Pere Ribot premiada als Jocs Florals de Sant Celoni de 1946» dins *Monografies del Montseny*, 22 (juny 2007): 137-143.
- ALEMANY I BORRÀS, Josep. *Blanes. Ensaig d'estudi crítich*, Blanes: Ajuntament, 2007.
- ALSINA MORENO, Marc. *La Festa de la Ratafia. 25 anys. Història de la festa. Consells per fer una bona ratafia. Receptes de cuina amb ratafia*, Santa Coloma de Farners: La Trona, 2006.
- ANÒNIM. «Ferran Soler i Rubió: Un poeta osorenc a Arenys de Mar» dins *Festa Major del Terç* (programa), Osor: Ajuntament, 2007.
- ANÒNIM. «La restauració de la Font Gòtica» dins *Celobert*, 39 (octubre 2006): 22. (Edició de Blanes)
- ANÒNIM. «Les Fàbriques Burés, patrimoni municipal» dins *El Butlletí d'Informació Municipal d'Anglès*, 283 (2007): 16.
- ANÒNIM. «Pla Director del Castell de Montsoriu» dins *L'Amic*, 27 (2005): 16-18.
- ANÒNIM. *Algunes propostes per a Hostalric: mesurar i reciclar*. Barcelona: Edicions
- ANÒNIM. *Mont, imatges de muntanya i natura: 10 anys del Montbarbat*. Lloret de Mar: Centre Excursionista de Lloret de Mar, Secció de Fotografia, 2007, 246 p.
- ARBÓ I BLANCH, Carlos. *Lloret mil anys*. Girona: CCG Edicions, 2006. (Col·lecció Lliberàlia, 6)
- AULADELL AGULLÓ, Marc [et al.]. *Franquisme i repressió a Sant Feliu de Guíxols durant la postguerra*, Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols – Grup de Recerca de l'Època Franquista Girona – Diputació de Girona, 2006, 473 p.

- BACA I VIVES, Juli. «Notes sobre una nissaga de patrons de pesca d'arrossegament» dins *Blanda*, 9 (2006): 8-19.
- BAHÍ REGINCÓS, Enric. *I Amer, al cor*, Maçaners: Abadia editors, 2007.
- BALL-LLOSERÀ, Lluís. *El llibre de la Crosa*, Vilobí d'Onyar: Josep Maria Pascual, ed., 2007. (Quaderns de Sant Dalmai, 1)
- BARNADA, Clara. «Apol·lo i Dafne: el ressò dels clàssics a Lloret de Mar» dins *Revista de Girona*, 242 (2007): 36-39.
- BARNIOL, Montse [coord.]; Sílvia ALEMANY, [coord.]. *Mirant Gaziel: recreació en imatges dels escenaris literaris*, Sant Feliu de Guíxols - Girona: Museu d'Història – Ajuntament – Diputació de Girona, 2007, 31 f.
- BARREDA I MASÓ, Pere. *Set segles de govern municipal a la vall d'Aro*. Platja d'Aro: El Carilet, 2007, 143 p.
- BARTÉS. M. A. «Rusiñol, Arbúcies i el Montseny» dins *Revista de Girona*, 243 (juliol-agost 2007): 82-87. [Dossier: *Santiago Rusiñol: La petjada de l'artista a les terres gironines*]
- BASART, Pitu. «7 anys i 7 dies a Vilademarc», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 38-39.
- BASART, Pitu. «80 anys de medicina de poble», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 48-53. [Dossier: *Metges i manescals*]
- BASART, Pitu. «De l'estació de Cassà a les peixateries», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 88-91. [Dossier: *Plaça i mercat*]
- BASART, Pitu. «El mercat des de La Luna», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 46-48. [Dossier: *Plaça i mercat*]
- BASART, Pitu. «La vida prop del Verneda», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 24-29.
- BASART, Pitu. «No tens res per treure?», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 46-48. [Dossier: *Plaça i mercat*]
- BASART, Pitu. «Padrí de paraules», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 116-117.
- BASART, Pitu. «Veterinari i advocat dels pagesos», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 70-71. [Dossier: *Metges i manescals*]
- BAYLINA, Marc; Martí BOADA, Geòrgia RODOREDA. *El sot de Bocs. Terra de vinyes. Sant Celoni, Montnegre, Natura i Societat*. Sant Celoni: Ajuntament, 2006.
- BERTRAN i FONTSERÈ, Laura. «Un nou projecte de *La Mar de Museus*: El Museu del Mar de Lloret» (*Drassana*, 14: 104-106. Barcelona).
- BLUE, Julianne. *Cercant un àngel*, Riudarenes: Patronat Amics Santuari Argimon, 2007, pròleg de Toni Arnau, 75 p.

- BOIX, Jordina. «Poesia per a construir una nació. Els Jocs Florals en el període de la Renaixença (1859-1900)» dins *Perxada*, 43 (Estiu-Tardor 2006) 26-27.
- BONASTRE, Francesc. «La Unió Republicana de Lloret de Mar (1903-1910)» dins *Sesmond*, 6 (novembre 2006): 14-15.
- BONET, M. Àngels; Joan VALLÈS. *Plantes, remeis i cultura popular del Montseny. Etnobotànica d'una Reserva de la Biosfera*, Figueres: Brau Edicions, 2006.
- BORRELL SABATER, Miquel. *Escultures a la via pública*, Girona: Diputació, 2006 (dos vols.).
- BORRELL SABATER, Miquel. *Hospicis i hospitals de pobres*, Girona: Diputació – Caixa de Girona, 2006. (Quaderns de la Revista de Girona, 125)
- BORRELL SABATER, Miquel; Rosa GUARDIOLA. *Ermites panoràmiques : amb cotxe fins a la porta*, Santa Coloma de Farners: La Trona, 2006. (Guies gironines, 1)
- BORRELL, Miquel; Isabel MESTRAS. *La Selva per a petits i grans*. Santa Coloma de Farners: Consell Comarcal de la Selva - La Trona, 2007.
- BORRELL, Miquel; Rosa GUARDIOLA. *Les cales de la Costa Brava*, Santa Coloma de Farners: La Trona, 2006. (Guies Gironines, 4)
- BOSCH MIR, Glòria; Susanna PORTELL. *Berlín>Londres>París>Tossa. La tranquil·litat perduda*. Girona: Fundació Caixa de Girona, 2007.
- BOTA-GIBERT, Josep. «Contribució a l'estudi d'Antonello da Messina» dins *Blanda*, 9 (2006): 50-54.
- BOTA-GIBERT, Josep. «Joan Padern per dins» dins *Blanda*, 9 (2006): 20-49.
- BRUGUERA LIGERO, Fèlix. «Una ferreria centenària: Can Pla d'Osor» dins *Festa Major del Terç* (programa), Osor: Ajuntament, 2007.
- BRUGUERA LIGERO, Fèlix. «Els noms dels nostres carrers a través de la història» dins *Festa Major del Terç* (programa), Osor: Ajuntament, 2007.
- BRUGUERA LIGERO, Fèlix. *Onomàstica osorenca. Toponímia pretèrita i present dels termes municipal i parroquial d'Osor (La Selva)*, Girona: UdG, 2007. [Tesi doctoral, versió electrònica]
- BUXALLEU I SERRAS, Carme. *L'Alt Maresme: itineraris de natura*. Arenys de Mar: l'autora, 2006, 199 p.
- CABRÉ, Mercè; Josep TORRES. *El miratge de les Índies. L'emigració blanenca a Amèrica al segle XIX*. Blanes: Ajuntament, 2006.
- CAMARASA, Josep M. «Les llargues vacances del 36 de Carl Faust» dins *Blanda*, 9 (2006): 560-71.
- CAMIADÉ, Martina; Denis FONTAINE. *Verrerries, verriers catalans. L'Albera, Palau-del-Vidre, Perpignan*. Perpinyà: Sources, 2006.

- CANTÓ, Josep; Antoni MASCORT. *Episodis de la història de Llagostera, segle XVIII*, Llagostera : Ajuntament, 2006. 205 p. (Els Llibres la crònica, 4)
- CASADEVALL, Manel; Margarita PLA. *Cuina de família*. Santa Coloma de Farners: Arts Gràfiques Cantalozella, 2006, 96 p.
- CASADO, Alfons. «El Jardí del Roquer» dins *Perxada*, 43 (estiu-tardor 2006): 16-19.
- CASADO, Alfons. «El Montseny, un racó per a l'experimentació» dins *Perxada*, 44 (hivern 2006-2007): 16-17.
- CASAS BALLESTER, M. José (coord.). *Jornada sobre el señorío -ducado de Híjar: siete siglos de historia*, Híjar: Ajuntament - Centro de Nobiliaria Española - Estudios del Bajo Martín, 2007.
- CASSÀ, Maria. *Un Conte per tu, 4 de juny del 2007, Adriana*. Riudarenes: Patronat Amics Santuari Argimon, 2007, 81 p.
- CATALÁN, Jaume. *Santuaris i ermites de la Mare de Déu a les comarques gironines. Itineraris, rutes en cotxe, en BTT i a peu*. Girona: Pal Verd, 2007.
- CENTRE D'ESTUDIS SELVATANS. «Josep Maria Puig i Janer (1884-1959)» dins *Ressò*, 339 (2006): 15-17.
- CLARA I RESPLANDIS, Josep. «L'itinerari religiós d'Andreu Bascós: catòlic, protestant i novament catòlic» dins *Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà*, 25 (2006): 143-154.
- CLARA I RESPLANDIS, Josep. «Odissea d'un lleidatà que volia passar la frontera (1939-1949)» dins *Miscel·lània Lluís Esteva*, (2006): 173-184.
- COL·LEGI LA SALLE. *La meva ciutat, Santa Coloma de Farners. La Salle*. Barcelona: Planeta, 2006, 135 p. (El Libro de nuestros hijos, 736)
- COLL DOMÈNECH, Isabel. *Calada de versos*. Recull poètic, Lloret de Mar: Club Casino Lloret de Mar, 2007.
- COLOMER I CARLES, Oriol. *Carpe Diem o el mirall del paganisme: Un diari ideològic sobre filosofia, religió i homosexualitat*. Girona: CCG Edicions, 2007.
- COLOMER I CARLES, Oriol. *Records lloretencs i una bibliografia de mig segle sobre Lloret*. Lloret de Mar: La Costa Publicacions, 2007, pròleg de Joan Sala i Lloberas, 133 p.
- CONSELL COMARCAL DE LA SELVA. *Memòria de gestió i serveis 2003-2007*, Santa Coloma de Farners: Consell Comarcal de la Selva, 2007.
- CONZÁLEZ, Eva. «Marimurtra» dins *La Punxa*, 42 (2006): 11-24.
- CORNELLÀ I RIGAU, M. Lluïsa [et al.]. *Fornells, ahir : memòria fotogràfica d'un passat* Fornells de la Selva: Ajuntament – Grup de Recerca de Fornells de la Selva, 2007, 95 p.
- COSTA I TORRÓ, M. Concepció. *Passadís del temps*, Girona: Edicions a Petició, 2006, 201 p.

- COSTA, Lluís. «Els carrers de Sils en una exposició» dins *Quaderns de Sils*, 55 (desembre 2006): 13.
- COSTA, Lluís. «Matilde Sabaté, víctima del franquisme. Maria Carreras Gifreu parla de Matilde Sabaté Grisó» dins *Quaderns de Sils*, 55 (desembre 2006): 14-16.
- COSTA, Lluís. *Temps de transició: cartells electorals en època de canvis*, Sils: Ajuntament, 2007.
- COSTA, Lluís. *Visions. Sils*, Sils: La Trona, 2007.
- CUCURULL, Fèlix. *Llibertat per la democràcia*, Arenys de Mar : Ajuntament – Família Cucurull, 2006², 184 p.
- DABAN I MASSANA, Joaquim. «Les múltiples possibilitats d'estudi que ofereixen els fons privats. L'exemple de Josep Ball-llatinas i Mont. Anàlisi de l'estada d'un lloretenc a l'illa de Cuba a través de la correspondència familiar: 1908 – 1914» dins *El patrimoni documental: Catalunya – Cuba. Actes del II Fòrum de Municipis Indians*, Begur: 2007, p. 53-69.
- DD.AA. «El llegat dels *americanos* visita la fira de Begur» dins *El Cel Obert*, edició Blanes, 38 (2006): 29.
- DD.AA. «Homenatge pòstum a Josep Maria Pons i Guri» dins *Sesmond*, 6 (novembre 2006) 1-2.
- DD.AA. *Aires Lloretencs. Periòdic quinzenal de literatura, art i humor i d'informació local. Volum II: 1935-1936*. Lloret de Mar: Ajuntament, 2006. (Col. Es Frares, 9)
- DD.AA. *L'Escola de Belles Arts: Josep Berga i Boada, Joan Bordas i Salellas. Del 22 d'abril al 30 de juny de 2006, Sales d'exposicions temporals*, Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols, Sant Feliu de Guíxols: Museu d'Història [etc.], 2006, 80 p.
- DD.AA. *Santa Bàrbara*, Anglès: Amics de Santa Bàrbara, 2006.
- DD.AA. *Vuitenes Jornades d'Arqueologia de les Comarques Gironines*, Roses: 2006.
- DELGADO, Alfons. «Fauna desconeguda: els amfibis de Sils» dins *Quaderns de Sils*, 55 (2006): 18.
- DOMÈNECH I MONER, Joan. «Maçanet de la Selva, un taller molt actiu» dins *Revista de Girona*, 236 (maig-juny 2006): 9-10.
- DOMÈNECH I MONER, Joan. «Rafael Masó i la Casa Armengol de Lloret» dins *El Cel Obert*, edició Lloret, 22 (2007): 26-27.
- DOMÈNECH I MONER, Joan. *Maria Àngels Alemany, una mestra mestra*. Lloret de Mar: Ajuntament, 2007.
- DOMÈNECH MONER, Joan. *50 anys del Club Marina "el Club Marina Casinet" i els seus antecedents*, Lloret de Mar: Casinet de Lloret de Mar, 2006.
- DURAN, Carola. «Anton Busquets i Punset i el Montseny» dins *Monografies del Montseny*, 22 (juny 2007): 213-234.

- ERITJA, Rosa. «Els jocs florals de 1959, uns documents familiars i el Règim Franquista» dins *Blanda*, 9 (2006): 72-77.
- ESTEBAN DARDER, Vicenç. «Caterina de Soler», *51è Homenatge a la Vellea*. Tossa: Obra de l'Homenatge a la Vellea, 2006, p. 5-6.
- ESTEBAN DARDER, Vicenç. «La fe del nostre poble», *52è Homenatge a la Vellea*. Tossa: Obra de l'Homenatge a la Vellea, 2007, p. 4-6.
- ESTEBAN DARDER, Vicenç. «Un manescal de Tossa», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006) 74-75. [Dossier: *Metges i manescals*]
- FÀBREGA, Jaume. «La pastisseria gironina, una tradició acreditada» dins *Revista de Girona* 242 (2007) 74-76.
- FARÍAS, Víctor, Ramon MARTÍ, Aymat CATAFAU. *Les sagreres a la Catalunya medieval*, Girona: Associació d'Història Rural de les Comarques, 2007.
- FERNÁNDEZ I TRABAL, Josep; María José CASAUS BALLESTER. *El programa de reproducción digital de fondos familiares y nobiliarios de l'Arxiu Nacional de Catalunya. El ejemplo del Fondo Ducal de Híjar del Archivo Histórico Provincial de Zaragoza*, Híjar: Ajuntament – Centro de Estudios del Bajo Martín, 2007.
- FERRÉ, Jordi. *La comarca de la Selva. Entorn i patrimoni*. Girona: Competium, S.L., 2007 (complementat amb articles de Lluís Vilar). (Entorn i patrimoni de les comarques de Girona, 7)
- FERRER, Josep. «Cine Club Vidreres. Ara que fa 30 anys...» dins *El Rec Clar*, 38 (juliol 2007): 8-9.
- FERRÉS, Miquel Àngel. «El salpàs» dins *Recull*, 1964 (juliol 2007): 15.
- FIGUERAS, Narcís. *El campanar de Sils, obra de Rafael Masó*. Sils: Parròquia de Santa Maria – Ajuntament - Diputació de Girona, 2007.
- FOLCH, Cristian; Joan LLINÀS; Carme MONTALBÁN; Alons RAMÍREZ; Marc SUREDA. «Torcafelló (Maçanet de la Selva): un castell dels segles XI a XIII a la Selva» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell, 2007, p. 758-769.
- FOLCH, Cristian; Joan LLINÀS; Jordi MERINO. «Excavacions arqueològiques al castell de Malavella (Caldes de Malavella, la Selva)» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell, 2007, p. 442-449.
- FOLCH, Cristian; Jordi GIBERT; Joan LLINÀS; Ramon MARTÍ. «Excavacions arqueològiques a la Torre del Far (Santa Coloma de Farners, la Selva). Una torre alimara a la marca superior d'Al-Andalus» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell, 2007, p. 529-534.
- FOLCH, Cristian; Maribel FUERTES; Daniel PUNSETI. «Excavacions arqueològiques al jaciment de Can Simon (Santa Coloma de Farners, la Selva): unes sitges del segle IX» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell, 2007, p. 742-746.

- GARCIA-PEY, Enric; JOSEP LLOVERA. *Recull toponomàstic de Sant Celoni. Noms de casa i de lloc*, Sant Celoni: Ajuntament, 2007.
- GIL TORT, Rosa Maria. «Es Codolar de Tossa», *Revista de Girona*, 239 (novembre-desembre, 2006): 94-95.
- GIL TORT, Rosa Maria. *Geografia de Masó. L'arquitecte i les comarques gironines*, Girona: Diputació, 2006.
- GODAY, Sebastià. «Joaquim Jordà: el documentalista de les consciències» dins *Revista de Girona*, 238 (setembre-octubre 2006): 12-17.
- GORBS, Carles B. «Maria Cols, una trementinaire a Riudellots» dins *El Cric*, 110 (març 2007): 8-10.
- GORBS, Carles B. «Oficis antics» dins *El Cric*, 110 (març 2007): 4-7.
- GORDILS BRAGULAT, Gemma; VERA VALDIVIESO, Isabel. «El Museu de Tossa: dels Ametllers al Paradís Blau» dins *Revista de Catalunya*, 226 (març 2007): 39-65.
- GORINI I SANTO, Carles [et al.]. *La Biblioteca Pública Enric Miralles*, Palafròls: Edicions del Roig, 2007, 103 p.
- GRANELL NOGUÉ, Glòria. «Entre l'adoració i el recel: Rusiñol, Bertrana i Sant Feliu de Guíxols» dins *Revista de Girona*, 243 (juliol-agost 2007) 72-76. [Dossier: Santiago Rusiñol: La petjada de l'artista a les terres gironines]
- GRANELL, Glòria. «La petjada gironina de Santiago Rusiñol» dins *Revista de Girona*, 243 (juliol-agost 2007): 28-29. [Dossier: Santiago Rusiñol: La petjada de l'artista a les terres gironines]
- GRAU I FERRANDO, Maria Dolors. *El cementiri de Lloret*. Girona: Diputació – Caixa de Girona, 2007, p. 40-41. (*Quaderns de la Revista de Girona*, 103)
- GRAUPERA, Joaquim; JOAN BOU; JAUME VELLVEHÍ. «Molins medievals i moderns del Maresme» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell, 2007, p. 165-183.
- GRUP ESQUETLLES D'AMER. *Santa Brígida: una ermita, un refugi, un símbol*, Amer: Grup Esquetlles, 2007.
- GUARDIOLA I LLOBET, ROSA. *Detalls i curiositats de Santa Coloma de Farners*, Santa Coloma de Farners: Ajuntament, 2007.
- IGLESIAS COLL, ANNA. *Memòria gràfica 1939-1979*. Riudarenes: Ajuntament, 2007, 133 p. (Riudarenes, ahir, ara i sempre, 3)
- IGLESIAS, NATÀLIA. «Divines paraules» dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 82-83. [Dossier: *Metges i manescals*]
- IGLESIAS, NATÀLIA. «Un recorregut per la nova efervescència balnearia» dins *Revista de Girona* 242 (2007): 20-23.

- ILLA, Joan. «Arbúcies durant la Guerra del Francès» dins *Perxada*, 43 (estiu-tardor 2006): 28-31.
- JIMÉNEZ, Àngel. *Fa setanta anys: els bombardeigs de 1937. Sant Feliu de Guíxols*, Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 2007, 11 p.
- JIMÉNEZ, Àngel; Elena ESTEVA I MASSAGUER. *Un volt pel Sant Feliu de Gaziell: guia per a conèixer Sant Feliu de Guíxols a través de les petjades de Gaziell*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, Servei d'Arxiu Municipal, 2007, 89 p.
- JIMÉNEZ, Àngel; Verónica GARCÍA; Miquel BORRELL I SABATER [dir.]. *Visions : Sant Feliu de Guíxols*, Santa Coloma de Farners: La Trona, 2006. 115 p.
- JUAN I NEBOT, M. Antònia; Joan DOMÈNECH MONER. *El Ball de Plaça i l'Obreria de Santa Cristina de Lloret de Mar*. Lloret de Mar: Obreria de Santa Cristina, 2005, 269 p.
- JUNQUERA I SEGARRA, Xavier. *Les Guillerries: L'esplendor d'una natura primitiva*, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2006.
- LANAO, Pau [dir.]; Miquel TORNS [dir.]; Carme VINYOLES [dir.]; Enric ORTS. *El Viatge de Thomas Wood: el febrer del 1936 el cèlebre músic anglès va recórrer la costa mediterrània a bord del vaixell «Ponzano»*. Girona: El Punt, 2007, 151 p.
- LANAO, Pau; Carme VINYOLES. «Enaiguats, hèrnies i brians» dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 88-89. [Dossier: *Metges i manescals*]
- LLACH, Emma. «Una empresa familiar gairebé centenària» dins *El Cric*, 109 (desembre 2006): 46-47.
- LLINÀS, Joan; Jordi MERINO. *Guia del Patrimoni del Gironès*. Girona: Consell Comarcal del Gironès, 2007. (Vols. 1 i 2)
- LLINÀS, Joan; Josep CANYET. «Segona campanya d'excavacions al castell de Sant Iscle: el pati porticat, la torre de l'homenatge i les torres de ponent» dins *El Rec Clar*, 36 (gener 2007) 4-8.
- LLINÀS, Joan; Josep FORMIGA; Narcís GASCONS. *La capella del castell de Sant Iscle de Vidreres*, Vidreres: Ajuntament, 2007.
- LLORENS DE SERRA, Sara. *Rondallari de Pineda*, Pineda de Mar : Ajuntament, 2006, 639 p. (L'Obra de Sara Llorens, 2). Introducció i estudi de Josefina Roma; il·lustracions de Waldesca Santana.
- LLORENTE, Miquel. «Fundació Mona i la recerca» dins *El Cric*, 110 (març 2007): 49.
- LORENZO RABASA, Julià. *Amer, una finestra*, Amer: Ajuntament, 2006.
- LORENZO, Aïda; Esther LLORENÇ. *Dones republicanes*, Girona: CCG Edicions, 2006.
- LORENZO, Aïda; Esther LLORENÇ. *Republicans represaliats pel franquisme*, Girona: CCG Edicions, 2007.

- MACIÀ, Carles. «La marina lloretenca als segles XIX i XV. Els primers mariners» dins *Sesmond*, 6 (novembre 2006): 8-11.
- MACIÀ, Xavier; Pep SOLÀ [eds.]. *I cremo tot en cant. Actes del 1r Simposi Internacional Joan Vinyoli*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2006.
- MALLORQUÍ, Elvis. «La cellera de Riudellots a l'edat mitjana» dins *El Cric*, 111 (2007): 55-57.
- MALLORQUÍ, Elvis. «Pagesos i homes de mar a Lloret», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 110-111.
- MALLORQUÍ, Elvis. *Parròquia i societat rural al Bisbat de Girona, segles XIII i XIV*, Girona: UdG, 2007. [Tesi doctoral, versió electrònica]
- MALLORQUÍ, Elvis; Ramon AMIGÓ; Joan A. RABELLA. *Toponímia, paisatge i cultura. Els noms de lloc des de la lingüística, la geografia i la història*, Girona: Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines - Centre de Recerca d'Història Rural - Documenta Universitaria, 2006.
- MARQUÈS PLANAGUMÀ, Josep M. *Impresos dels s. XV-XVI de la Biblioteca del Seminari de Girona*, Girona: Diputació, 2007.
- MARTÍ, Daniel. «Les festes que hem viscut (III). Les enramades» dins *Perxada*, 43 (estiu-tardor 2006): 23-26.
- MARTÍ, Daniel. «Les Festes que hem viscut» dins *Perxada*, 44 (hivern 2006-2007) : 30-33.
- MASGRAU, Mia. «Pinya de Rosa», dins *La Punxa*, 42 (2006): 25-30.
- MATEU, Joaquim. «El llegat industrial de la Riera d'Arbúcies» dins *Perxada*, 44 (hivern 2006-2007): 36-39.
- MERCADAL I COROMINAS, Gabriel. *Notes històriques i geogràfiques de l'antic estany de Sils: límits, termes i hidrònims*, Sils: Ajuntament, 2006.
- MIRAMBELL, Enric; Pep VILA. «Notícies de casa Thió de Franciac en època de la Guerra Gran i durant la Guerra del Francès (1791-1811)» dins *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins*, XLVII (2006): 255-308.
- MONTMANY I VIDAL, Josep. *A tocar ratlla: articles*. Arenys de Mar: Ajuntament, 2006, 132 p.
- MORÉ AGUIRRE, David. «La primera conducció d'aigua potable i les primeres fonts del nucli urbà de Tossa» dins *Programa de Festa Major de Sant Vicenç*, Tossa de Mar: Ajuntament, 2006, p. 2-5.
- MORÉ AGUIRRE, David. «Ses antenes des pous de Tossa», *Gavarres*, 9 (juny 2006): 71-72.
- MORÉ, David. «Els vincles de Tossa amb Sant Feliu de Guíxols» dins *L'Arjau* 56 (2007): 10-12.

- MORÉ, David. «Na Julia i na Maria German», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 34-35.
- MUNDET I CREUS, Joaquim. *Llebrers*, Cassà de la Selva: Ajuntament, 2006. (Toponímia dels veïnats de Cassà, 1).
- MUSEU MUNICIPAL DE TOSSA DE MAR. *Tossa de Mar vista per Francesc Català Roca*, Tossa de Mar: Museu Municipal, 2006.
- ORTEGA, David; ANTONI ROJAS. *El camp de sitges de Can Serra. Un jaciment ibèric i alt medieval*, Girona: Universitat de Girona - Institut del Patrimoni Cultural, 2006. (Estudis Arqueològics, 7)
- OTERO, Lago; MARTÍ BOADA; GEÒRGIA RODOREDA. *La vall d'Olzinelles. Els dominis de l'alzinar i la sureda*. Sant Celoni: Ajuntament, 2007.
- PADILLA, Jordi. «El fons documental de la Cambra Agrària de Lloret» dins *Sesmond*, 6 (novembre 2006): 12-13.
- PAIROLÍ, Miquel. «Mentre hi hagi llum, a Esclet», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 125-126.
- PALLÍ I BUXÓ, de Lluís [ed.]. *Miscel·lània Lluís Esteva*, Sant Feliu de Guíxols: Institut d'Estudis del Baix Empordà, 2006, 246 p.
- PALMER, John, *Artista i model: John Palmer i Patrícia Langdon-Davies. Exposició temporal, del 20 d'octubre al 10 de desembre de 2006*, Sant Feliu de Guíxols: Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols – Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols – Diputació de Girona, 2006, 14 f.
- PANYELLA, Vinyet. «Rusiñol llegit les nits d'estiu» dins *Recull*, 1964 (juliol 2007): 16.
- PARÉS I PUIG, Francesc. *Vivències d'en Josep M. Puig i Janer (1884-1959)*.
- PARRILLAS, Joaquim. «Història i anècdotes del grup d'havaneres *La Flor Blanca* 1980-83» dins *Blanda*, 9 (2006): 78-83.
- PASTELLS, Jaume. «La vitalitat del carrer Major i la plaça de l'Estació (I)» dins *Quadern de Sils*, 55 (desembre 2006): 22-23.
- PASTELLS, Jaume. «La vitalitat del carrer Major i la plaça de l'Estació (II)» dins *Quadern de Sils*, 56 (abril 2007): 26-27.
- PASTELLS, Jaume. «La vitalitat del carrer Major i la plaça de l'Estació (III)» dins *Quadern de Sils*, 57 (agost 2007): 14-15.
- PINSACH, Joan. «Alicia Marquès: placera a Tossa», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 74-75. [Dossier: *Plaça i mercat*]
- PLADEVALL FONT, Antoni. *El general Josep Moragues, heroi i màrtir de Catalunya*, Maçaners: Abadia Editors, 2007.
- POLINGESA. *Polingesa : 30 anys de polígon de Riudellots*. Riudellots de la Selva: Polingesa, 2006, 47 p.

- POMÉS I VIVES, Jordi. *L'Agricultura i els sindicats pagesos de Malgrat : una panoràmica del món agrari local des de finals del S. XIX fins a l'actualitat*, Malgrat de Mar : Ajuntament, 2007, 295 p.
- PONS, Enriqueta; Alba SOLÉS. «Úlimes excavacions al Pi de la Lliura. Vidreres (la Selva)» dins *El Rec Clar*, 38 (juliol 2007): 4-7.
- PORTALS, Joan. «Parròquies i ermites sota l'advocació de Sant Martí al Montseny» dins *Monografies del Montseny*, 22 (juny 2007): 81-100.
- PUIGDEMONT OLIVERAS, Josep. «Joan Fontàs i Casas» dins *Amer. XV Aplec de la Sardana*. Amer: Agrupació Sardanista, 2007.
- PUIGVERT, Joaquim M. [ed.]; Josep PUJOL [ed.]. *Vilobí d'Onyar, art i societat. Els articles que han fet història*, Vilobí d'Onyar: Ajuntament, 2006.
- PUJADAS, Miquel. «De Joaquim Jordà a Isaki Lacuesta» dins *Celobert*, 19 (octubre 2006): 24-25. (Edició de Lloret de Mar)
- PUJADAS, Miquel. «El cinema català i de compromís social va perdre fa unes setmanes un dels seus exponents més emblemàtics, Joaquim Jordà» dins *Celobert*, 18 (agost 2006): 23-25.
- QUEVEDO, Núria. *Núria Quevedo: obra sobre paper i tela. Del 16 de juny al 31 de juliol de 2006, Sales d'exposicions temporals, Museu d'Història de Sant Feliu de Guíxols*. Sant Feliu de Guíxols: Museu d'Història – Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols – Diputació de Girona, 2006, 14 f.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «Blanes com a plató cinematogràfic entre 1939 i 1975 (Primera part)» dins *Celobert*, 50 (2007): 28-29.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «El cinema a Blanes. Capítol 10. El cine-Club de la casa de Cultura i el Cine-Club 9 Objectiu» dins *Celobert*, 44 (2007): 24.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «El cinema a Blanes. Capítol 8. Els cine-fòrums i els cine-clubs (Primera part)» dins *Celobert*, 42 (2007): 26-27.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «El cinema a Blanes. Capítol 9. Els cine-fòrums i els cine-clubs (Segona part)» dins *Celobert*, 43 (2007): 24-25.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «Germinal Ros i Martí» dins *Celobert*, 19 (octubre 2006): 9.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «La festa de Sant Joan i la Flama del canigó a Blanes i arreu dels països Catalans» dins *Celobert*, 47 (2007): 24.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «Sindicat Agrícola de Blanes (1907-1936)» dins *Celobert*, 48 (2007): 14-15.
- RABASSA MARTÍ, Fèlix. «Trenta anys de les primeres eleccions democràtiques a l'Estat espanyol després del franquisme (1977)» dins *Celobert*, 47 (2007): 12-13.
- RAMON, Xavier. «Els jardins de Santa Clotilde», dins *La Punxa*, 42 (2006): 6-10.

- RAMS, Emili; Narcís BOSCH. *La llegenda del gessamí del baluart de Sant Miquel d'Anglès*. Anglès: Ajuntament, 2006.
- REYES, Antoni [et al.]. «Entrevista a Albert Ros. Temps de postguerra. Les estratègies per sobreviure d'una família de pescadors » dins *Blanda*, 9 (2006): 92-109.
- REYES, Antoni; Aitor ROGER [et al.]. *Padern & Padern. Dos germans creadors*. Blanes: Ajuntament, 2007.
- REYES, Antoni; Aitor ROGER; GUINART VILARET, Josep Maria [et al.]. *Rachel Russell. North Ockendon, 1888 – Blanes, 1957*. Blanes: Ajuntament, 2006 .
- RIBERA I RUSTULLET, Carles. *Notícia d'un republicà. Biografia i textos de Joaquim Aleixandri, Santa Coloma de Farners: Centre d'Estudis Selvatans, 2006*.
- RODRÍGUEZ BLANCO, Jesús. *Les Terciàries i els terciàries de Calella : el venerable Ordre Tercer del Convent de les viles de Calella i Pineda : segles XVIII-XX*. Barcelona: l'autor – Príntulibro Intergrup, 2006, 115 p.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. Ca l'Amado» dins *Celobert* (Blanes), 43 (2007): 18-19.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. Can Salvador Pou» dins *Celobert* (Blanes), 50 (2007): 18-19.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. Can Xico Alum» dins *Celobert* (Blanes), 45 (2007): 22-23.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. Les cases barates» dins *Celobert* (Blanes), 42 (2007): 18-19.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. La torre dels anglesos» dins *Celobert* (Blanes), 44 (2007): 18-19.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. Mas Ferran» dins *Celobert* (Blanes), 47 (2007): 22-23.
- ROGER, Aitor. «Cases amb pati. S'Abanell Central Park» dins *Celobert* (Blanes), 48 (2007): 18-19.
- ROGER, Aitor. «D'Almeria a Blanes: De Manolo a Escobar» dins *Celobert* (Blanes), 43 (2007): 20.
- ROGER, Aitor. «El Blanes de Rachel Russell» dins *Recull*, 1957 (2006): 12-13.
- ROGER, Aitor. «El PSUC i la lluita obrera a Blanes. Vivències de Maxi Antequera» dins *Blanda*, 9 (2006): 110-120.
- ROGER, Aitor. «Els meus alcaldes 1979-2007» dins *Celobert* (Blanes), 46 (2007): 21-28.
- ROGER, Aitor. «En el centenari de Pere Puig i Llensa (1907-2007)» dins *Recull*, 1964 (juliol 2007): 5.
- ROGER, Aitor. «Exposició Padern & Padern. Dos germans creadors» dins *Recull*, 1962 (2007): 15.

- ROGER, Aitor. «Fontseré, Ruyra i Junceda» dins *Celobert* (Blanes), 42 (2007): 22-23.
- ROGER, Aitor. «L'Orfeó Català... de nou» dins *Recull*, 1959 (2007): 22-23.
- ROGER, Aitor. «La figura d'Agustí Vilaret» dins *Celobert* (Blanes), 41 (2006): 22.
- ROGER, Aitor. «La maternitat d'Elna: bressol de l'exili» dins *Celobert* (Blanes), 46 (2007): 30-31.
- ROGER, Aitor. «La plaça de la Brisa (I)» dins *Recull*, 1960 (2007): 5.
- ROGER, Aitor. «La plaça de la Brisa (II)» dins *Recull*, 1961 (2007): 17.
- ROGER, Aitor. «La setmana Santa i el Sant Sepulcre» dins *Celobert* (Blanes), 44 (2007): 6.
- ROGER, Aitor. «Molina. Mestre de la tenora» dins *Celobert* (Blanes), 45 (2007): 32-33.
- ROGER, Aitor. «Mossèn Emili de Blanes (1877-1947). La recuperació del fons personal del prevere Emili Cornellà i Roig» dins *Blanda*, 9 (2006): 122-139.
- ROGER, Aitor. «Pioners del cava» dins *Celobert* (Blanes), 41 (2006): 20-21.
- ROGER, Aitor. «Recordant Maurí Serra» dins *Recull*, 1963 (2007): 15.
- ROGER, Aitor. «Santa Anna i el Convent» dins *Celobert* (Blanes), 48, (2007): 26.
- ROGER, Aitor. *40 anys de música de la Banda i Cobla del Col·legi Santa Maria de Blanes*. Blanes: Banda i Cobla del Col·legi Santa Maria de Blanes, 2006.
- ROGER, Aitor. *Cent anys del centre. Cent anys de blanencs*. Blanes: Centre Catòlic de Blanes, 2006.
- ROJAS, Antoni; DAVID ORTEGA: «El camp de sitges altmedieval de Can Serra (Vilobí d'Onyar, la Selva)» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell, 2007, p. 514-528.
- ROLDÓS SOLER, Agustí. «Fotògrafs guixolencs. El canvi de segle: Lluís Sánchez i Martí Vilallonga», *L'Arjau*, 53 (abril 2006) 14-16.
- ROLDÓS SOLER, Agustí. *Sant Feliu de Guixols: pinzellades, fantasies i membrances*, Sant Feliu de Guixols: l'autor, 2006, 268 p.
- ROMAGUERA I SERRA, Jordi; M. Mercè Torrellas i Buixeda. *Trenta personatges per parlar de Tordera*. Tordera : Ajuntament, 2007, 190 p.
- ROVIRA, Pere. «La restauració del retaule major de la Parròquia de Sant Romà» dins *Sesmond*, 6 (novembre 2006): 16.
- RUSCALLEDÀ, Sebastià. «Francesc Camprodon, montsenyenc il·lustre» dins *Smonografies del Montseny*, 22 (juny 2007): 23-37.
- SANTAMARIA I COLOMER, DORA. *Memòria gràfica, 1939-1979: Vilobí d'Onyar, Salitja i Sant Dalmaí*. Vilobí d'Onyar : Ajuntament - La Trona, 2006, 71 p.

- SANTANÉ RIBAS, Josep. «Es camí de l'aigua de Ruixons», *Gavarres*, 9 (juny 2006): 126-127.
- SEGURANYES I BOLAÑOS, Mariona. «Les pintures de Francesc Gimeno per a Can Roviralta de Santa Clotilde» dins *Una Visió artística de l'Empordanet: la pintura a Palafrugell entre els segles XIX i XX*. Palafrugell: Ajuntament – Diputació de Girona, 2006, p. 81. (Quaderns de Palafrugell, 15)
- SERRA, Carles. «Del forn a la parada», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 94-95. [Dossier: *Plaça i mercat*]
- SERRA, Carles. «El metge de can Bertran», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 68-69. [Dossier: *Metges i manescals*]
- SERRA, Carles. «Els guariments a Sant Mateu», dins *Gavarres*, 10 (tardor-hivern 2006): 90-91. [Dossier: *Metges i manescals*]
- SERRA, Carles. «L'Angeleta de les Oques», dins *Gavarres*, 11 (primavera-estiu 2007): 56-57. [Dossier: *Plaça i mercat*]
- SERRA, Elena; Joaquim HARO. *Tordera: paisatges emocionals*, Tordera: Rigau – Ajuntament, 2006, dibuixos de Colomer Camarasa, 127 p.
- SERRAT PAGÈS, Lluís. *Poemes i cançons*. Sils : l'autor, 2006, 366 p.
- SODY DE RIVAS, Àngel. *Vida i obra de Francesc Rossetti : Mataró 1892 – Malgrat 1978: retrat d'un poeta*. Malgrat de Mar: Ajuntament, 2006, 149 p.
- SOLA, Elisa; RIBAS, Àngels. *Vocabulari del peix i el marisc*. Blanes: Ajuntament, 2006.
- SORIANO VIVAS, Marta. *Art amb residus: ecoart, avantguarda artística del segle XXI*, Sant Genís de Palafolls: Ecoart-Didàctic, 2007³, 484 p.
- SUREDA, Marc; Lluís PALAHÍ; Sílvia CALLAVÉ; Sandra FONT. *L'església vella de Sant Vicenç (Tossa de Mar, la Selva)*. Girona: Fundació Caixa de Catalunya - Universitat de Girona, 2007.
- SUREDA, Rosa M.; Jordi FERRÉ. *Tossa, refugi de colors*, Tossa de Mar: Ajuntament - Editorial Efadós, 2007.
- TOMÀS, Vicens. *Malgrat de nit*, Malgrat de Mar: els autors, 2006, 52 p. Fotografies de Vicens Tomàs i Carme Beltran.
- TORRENT I ORIOL, Jaume. *Salvador Armendares i Torrent: Malgrat de Mar, 1893 – Mèxic, DF, 1964: metge i polític*, Barcelona – Viena : Parlament de Catalunya, 2006, 238 p.
- TORT, Núria. «El joc i el lleure tradicionals al rodal d'Arbúcies» dins *Perxada*, 44 (hivern 2006-2007): 20-23.
- TRULLÀS, Òscar. «Can Barrereta: una fossa comuna de la Guerra del Francès. Sant Feliu de Buixalleu (la Selva)» dins *Actes III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya*, Sabadell: 2007, p. 849-856.
- VALENTÍ, Cristina. «Un poble de cine» dins *El Cric*, 111 (2007): 52-53.

- VALLS COLL, Domènec. «El nom del meu barri: Mas Cremat» dins *Actual*, 144 (2007): 28.
- VALLS COLL, Domènec. «El riu Tordera» dins *Actual*, 148 (2007): 51.
- VALLS COLL, Domènec. «El vot de Santa Caterina. La tradició dels sogals» dins *Actual*, 147 (2007): 29.
- VALLS COLL, Domènec. «Els goigs de Blanes» dins *Actual*, 149 (2007): 29.
- VALLS COLL, Domènec. «L'últim campaner de la parròquia» dins *Actual*, 150 (2007): 32.
- VALLS COLL, Domènec. «La Guerra del Francès II» dins *Actual*, 146 (2007): 36.
- VALLS COLL, Domènec. «Les tropes de Napoleó a Blanes durant la Guerra del Francès» dins *Actual*, 145 (2007): 25-26.
- VALLS COLL, Domènec. *Els goigs de Blanes. Història, llegenda i goigs*. Ajuntament de Blanes, 2007.
- VALLS COLL, Domènec. «Retalls de Blanes. Focs artificials» dins *Actual*, 151 (2007): 17.
- VAYREDA, MONTSERRAT, pr. Josep Fontbernat i Verdguer (1896-1977). *Imatges i documents*, Girona: Diputació de Girona, 2006.
- VIADER, Anna; Dolors OLIVÉ; Ramon GARRIGA. «Joaquim Fàbrega Riera, un sastre de tota la vida» dins *El Rec Clar* 38 (juliol 2007): 10-13.
- VICEDO I RIUS, Enric. *Enric d'Hostalric i Colomer*. Barcelona: Fundació Roca i GalésValls: Cossetània, 2006, 79 p. (Cooperativistes catalans, 6)
- VÍCTOR GAY, J. «Els gironins del Terç de Requetès de Montserrat» dins *Revista de Girona*, 240 (gener-febrer 2007): 34-41.
- VÍCTOR GAY, J. «La Costa Brava, front de guerra (1936-1939). Quinze vaixells enfonsats en el litoral gironí» dins *Revista de Girona*, 243 (juliol-agost 2007): 30-35.
- VILÀ I GALÍ, Agustí Maria. «Construcció i primer viatge d'una nau: Manel Roger i Conill i la Paqueta de Manzanillo» dins *Drassana*, 14 (2006): 17-32.
- VILA, Pep. «Dramatitzacions i lectures de la Passió a Ullà (1326) i Fonteta (1797)» dins *Estudis del Baix Empordà*, 25 (2006): 81-102.
- VILA, Pep. «El tractat setcentista de rebosteria i pastisseria de Joan Baptista Jalabert, aprenent d'adroguer de Blanes» dins *Blanda*, 9 (2006): 84-91.
- VILALLONGA, Borja. «Vells projectes ferroviaris a la província de Girona» dins *Revista de Girona*, 240 (Gener-febrer 2007): 26-33.
- VILALLONGA, Mayte. «Les veus del passat» dins *Aquí Riells i Viabrea*, 70 (2006): 12-13.
- VILALLONGA, Mayte. «Les veus del passat» dins *Aquí Riells i Viabrea*, 72 (2007): 11-12.

- VILARROYA, Joan (dir.). *Imatges 1936-1939. La Guerra Civil a les comarques gironines*, Girona: Hermes Comunicacions, 2006.
- VILLEGAS ESPÍN, Almudena: *Les colònies escolars. La colònia escolar Turissa*, Tossa de Mar: Ajuntament, 2006.
- VIVÓ, David; Lluís PALAHÍ; Josep M. NOLLA; Marc SUREDA. ...sed vitam faciunt. *Aigua i conjunts termals a les ciutats d'Emporiae, Gerunda i Aquae Calidae*. Girona: Universitat de Girona, Institut del Patrimoni Cultural, 2006.
- ZARAGOZA PASCUAL, Ernest. *Recull de documents i articles d'història guixolencs*, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007, 387 p. (Scripta et documenta, 75)
- ZARAGOZA, Ernest. «Notícies de la parròquia de Vallcanera» dins *Quadern de Sils*, 57 (2007): 6.